

ODPIS
POSTANOWIENIE

Lublin, 17 maja 2022 r.

Wojskowy Sąd Garnizonowy w Lublinie w składzie :

Przewodniczący: Sędzia ppłk Marek Głowienka

bez udziału prokuratora, w obecności protokolanta st.sekr.sąd. Jolanty Kucharzyk

w sprawie przeciwko K D oskarżonemu o popełnienie
przestępstwa z art. 338 § 1 kk

w przedmiocie przedstawienia pytania prawnego Trybunałowi Konstytucyjnemu RP

na mocy art. 193 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 97.78.483 z późn.zm.) w zw. z art. 3 ustawy z 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. 97.102.643 z późn.zm.)

p o s t a n o w i ł :

- przedstawić Trybunałowi Konstytucyjnemu pytanie prawne co do zgodności art. 338 kodeksu karnego (Ustawa z 6 czerwca 1997r. Dz.U. Nr 88, poz. 553 z późn. zmianami) z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 97.78.483 z późn. zm.)
- na podstawie art. 22§ 1 kpk zawiesić postępowanie do czasu otrzymania orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.

Przewodniczący) / podpis nieczytelny

Za zgodność:

/

Wyrok/Postanowienie jest prawomocny/e
z dnem 23.05.2022 i podlega wykonaniu.
Lublin, dnia 23.05.2022

Lublin, 24 maja 2022 r.

ODPIS
UZASADNIENIE

1. Wskazanie stanu faktycznego sprawy zawisłej przed Wojskowym Sądem Garnizonowym w Lublinie.

K D był żołnierzem zawodowym w w Z ,
a jego kontrakt obowiązywał od .07.2020 r. do .06.2022 r. W okresie od stycznia
2021 r. do listopada 2021 r. przebywał kilkadziesiąt razy na krótkotrwałych
zwolnieniach lekarskich, które usprawiedliwiały jego nieobecność w służbie.
W okresie od do października 2021 r. przebywał poza swoją jednostką
wojskową bez usprawiedliwienia.

Prokuratura Rejonowa w L oskarżyła go o popełnienie przestępstwa
z art. 338 § 1 kk.

2. Uzasadnienie postawionego w pytaniu prawnym zarzutu dotyczącego
niezgodności art. 338 kk (i szerzej- całego rozdziału XXXIX KK
zatytułowanego: „Przestępstwa przeciwko obowiązkowi pełnienia służby
wojskowej”)

z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.

Do 1 stycznia 2010 r. przepisy dotyczące samowolnego oddalenia żołnierzy
(art. 338 § 1 – 2 kk) dotyczyły jedynie żołnierzy odbywających zasadniczą służbę
wojskową i kandydatów na żołnierzy zawodowych. Zgodnie z treścią § 4 w/w
przepisu przepisów § 1 i 2 nie stosowało się do żołnierzy zawodowych, okresowej
służby wojskowej, oraz nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, a także do
oficerów i podoficerów rezerwy odbywających ćwiczenia wojskowe.

Ustawą z 9 października 2009 r. (Dz.U. 09.190.1474) o dyscyplinie wojskowej
zmieniono treść przepisu art.338 kk (art.92 ustawy) i ściganiem za przestępstwa
opisane w tym przepisie, które zostały opisane w inny sposób niż poprzednio, objęto
wszystkich żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową, w tym żołnierzy
zawodowych. Wynika to z faktu, że przepis ten, w treści obowiązującej od 1 stycznia

2010 r. nie zawiera jak poprzednio żadnych wyłączeń dotyczących stosowania wobec żołnierzy pełniących różne rodzaje służby.

W pierwszej kolejności Wojskowy Sąd Garnizonowy w Lublinie pragnie zwrócić uwagę na fakt, że wraz z rezygnacją przez Rząd RP z poboru obywateli do odbycia zasadniczej służby wojskowej zmienił się stosunek prawny łączący pełniących służbę wojskową z władzą publiczną w tym z administracją wojskową. Zasadnicza służba wojskowa była służbą obowiązkową (z pewnymi wyjątkami dotyczącymi np. zdrowia) obwarowaną pewnymi obowiązkami, których złamanie wiązało się nawet z sankcjami karnymi. (Vide: Rozdział XXXIX Kodeksu Karnego).

Wraz ze zmianą paradygmatu i odejściem od poboru jako podstawy utrzymywania liczebności armii oraz oparciem się na dobrowolnej (kontraktowej) służbie obywateli w Wojsku Polskim zmianie uległ również charakter stosunku prawnego jaki łączy żołnierzy z Wojskiem i jego administracją. Nie jest to już w warunkach pokoju obowiązek poparty przymusem państwowym, lecz dobrowolna umowa pomiędzy obywatelem, a Państwem dotycząca pełnienia zawodowej służby wojskowej na rzecz Państwa. Immanentną cechą każdej takiej umowy jest możliwość jej wypowiedzenia wg określonych warunków. Wynika to wprost z art. 230 Ustawy z 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, który stwierdza: żołnierz zawodowy może w każdym czasie wypowiedzieć stosunek zawodowej służby wojskowej bez podawania przyczyny. Co więcej – Państwo zapewniło sobie dalej idące uprawnienia dotyczące rozwiązania tej umowy. W art. 111 pkt.16 Ustawy z 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (obecnie art. 226 pkt.16 Ustawy o obronie Ojczyzny z 11 marca 2022 r.) zapisano, że żołnierza zawodowego zwalnia się z zawodowej służby wojskowej wskutek nieobecności w służbie jednorazowo przez okres 3 dni roboczych, która nie została usprawiedliwiona. Jak z powyższego wynika po trzech dniach nieusprawiedliwionej nieobecności żołnierza zawodowego w służbie jego zwolnienie jest obligatoryjne.

Tymczasem przepis art. 338 kk znowelizowany ustawą z 9 października 2009 r. o dyscyplinie wojskowej penalizuje zachowanie żołnierza, który co najmniej dwukrotnie w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące samowolnie opuszcza swoją

jednostkę lub wyznaczone miejsce przebywania albo samowolnie poza nimi pozostaje w wymiarze nieprzekraczającym jednorazowo 48 godzin.

W ocenie sądu garnizonowego zawarte w tym przepisie sankcje karne nie mogą być uznane za konieczne dla realizacji konstytucyjnie legitymowanych celów.

Oskarżony w przedmiotowej sprawie jest żołnierzem. Zgodnie z art. 26 ust.1 Konstytucji RP Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej służą ochronie niepodległości państwa i integralności jego terytorium oraz zapewnieniu bezpieczeństwa i nienaruszalności jego granic. Wynikający z Konstytucji RP cel, w jakim oskarżony pełni służbę nie uzasadnia penalizacji jego dwukrotnego niestawienia się do służby bez usprawiedliwienia. Jak wynika z tytułu rozdziału XXXIX kk, w którym zamieszczony jest przepis, przedmiotem jego ochrony jest obowiązek pełnienia służby wojskowej. Tymczasem obowiązek ten dotyczył żołnierzy z poboru, którzy pełnili zasadniczą służbę wojskową. Nie może on jednak dotyczyć żołnierzy zawodowych, których służba wojskowa ma charakter zobowiązaniowy i powinna być regulowana przepisami zbliżonymi do prawa pracy, a nie sankcjami karnymi. Że tak jest w istocie świadczy zdaniem sądu m.in. sposób uregulowania czasu służby żołnierzy zawodowych wynikający z Rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z 26 czerwca 2008 r. w sprawie czasu służby żołnierzyk zawodowych (Dz.U. Nr 122, poz. 786).

W sposób zbliżony do przepisów prawa pracy- jeśli nie analogiczny, uregulowano także powołanie do służby, możliwość wypowiedzenia stosunku zawodowej służby wojskowej, urlopy wypoczynkowe i okolicznościowe, wynagrodzenie itd. Wynika z tego, że w czasie pokoju żołnierz zawodowy nie ma obowiązku, rozumianego jako przymus, pełnienia służby i jak już wyżej wspomniano może stosunek służbowy w każdym czasie wypowiedzieć nie podając przyczyn.

W ocenie sądu trzykrotne niestawiennictwo do służby bez usprawiedliwienia, ze świadomością, że dowódca odpowiedniego szczebla obligatoryjnie zwolni go z zawodowej służby wojskowej, może być odczytane jako wypowiedzenie stosunku służbowego w sposób dorozumiany i podmiot takiej nieusprawiedliwionej nieobecności w służbie mógłby podlegać co najwyżej odpowiedzialności dyscyplinarnej. W ocenie sądu praktyka władz wojskowych wszczynania w takich przypadkach procedury administracyjnej (o czym informują w pismach Dowódca JW.

w Z –k.97, Dowódca BZ w L – k. 101, Dyrektor Departamentu kadr MON k. 115-116) razi zbyt dużą ostrożnością i jest sprzeczna z zasadą jednoosobowego dowodzenia i podejmowania decyzji, które w warunkach wojska powinno następować sprawnie i skutecznie. Efekt nadmiernego sformalizowania procesu zwalniania z zawodowej służby wojskowej w wyniku co najmniej trzydniowej nieusprawiedliwionej nieobecności żołnierza w służbie prowadzi w przedmiotowej sprawie do tego, że żołnierz, który powinien być zwolniony z końcem października 2021 r. pozostawał w służbie i pobierał uposażenie do 30 kwietnia 2022 r. (pismo Dowódcy batalionu zmechanizowanego w Z z kwietnia 2022 r. – k. 119).

Wracając do kwestii przedmiotu ochrony art. 338 kk sąd zwraca uwagę, że problem trwających co najmniej trzy dni nieusprawiedliwionych nieobecności żołnierza zawodowego w służbie nie stanowi w Siłach Zbrojnych problemu, a tym samym nie zagraża bezpieczeństwu Państwa. Jak wynika z informacji Dyrektora Departamentu Kadr MON (k. 116) w okresie od 1 stycznia 2005 r. do 31 grudnia 2021 r. na podstawie art. 111 pkt.16 ustawy z 11 września 2003 r. (obecnie art. 226 pkt.16 Ustawy o obronie Ojczyzny z 11 marca 2022 r.) zwolnionych zostało z zawodowej służby wojskowej 730 żołnierzy zawodowych, natomiast z innych przyczyn, na podstawie innych przepisów zwolniono 75608 żołnierzy. Jak z tego wynika problem samowolnego opuszczenia jednostki albo samowolnego poza nią przebywania jest problemem marginalnym dla dyscypliny wojskowej, gdyż z tego powodu w ciągu ostatnich kilkunastu lat, zwolniono zaledwie niecały 1 procent żołnierzy zawodowych. Średnio rocznie wynosi to w w/w okresie mniej niż 43 takie przypadki.

W ocenie sądu występującego z pytaniem prawnym sankcje karne wobec żołnierzy zawodowych wprowadzone w art. 338 kk ustawą z 9 października 2009 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz.U. 09.190.1474) nie są niezbędne dla ochrony dobra, w interesie którego, jak się wydaje, zostały wprowadzone i nie istnieje nieodparty interes publiczny uzasadniający ich wprowadzenie.

To jakie były motywy i cel objęcia żołnierzy zawodowych ściganiem za przestępstwa z art. 338 kk nie wynika z uzasadnienia projektu ustawy o dyscyplinie wojskowej. Prawdopodobnie powodem takiego stanu rzeczy jest okoliczność, że w projekcie

rządowym przewidziano § 5 art. 338, w którym wyłączono stosowane § 1 – 3 do żołnierzy zawodowych, natomiast ustawodawca w czasie prac legislacyjnych zrezygnował z tego wyłączenia.

Zdaniem sądu garnizonowego ustawa została przyjęta z naruszeniem sejmowej procedury postępowania ustawodawczego, mającej swoje źródło normatywne w uchwale Sejmu RP z 30 lipca 1992 r.- Regulaminu Sejmu RP. Analizując dotychczasowe orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego należy jednak dojść do wniosku, że stopień naruszenia nie jest na tyle poważny by ocenić, że doszło do naruszenia zasady demokratycznego państwa prawnego.

Jest rzeczą oczywistą, że powyższe rozważania dotyczące sankcji karnych w stosunku do żołnierzy zawodowych, którzy samowolnie opuszczą swoją jednostkę lub wyznaczone miejsce przebywania albo samowolnie poza nimi pozostają dotyczą okresu pokoju.

W okresie mobilizacji lub wojny obowiązek obrony Ojczyzny nie tylko usprawiedliwia stosowanie przymusu wobec niesubordynowanych żołnierzy, ale wprost nakazuje stosowanie sankcji karnych, tak w stosunku do żołnierzy z poboru, jak i żołnierzy zawodowych.

Drugim zasadniczym zarzutem dotyczącym niezgodności znowelizowanego od 1 stycznia 2010 r. art. 338 kk z art. 2 Konstytucji RP jest zarzut naruszenia zasady określoności. Wadliwa, niedokładna, w wysokim stopniu nieokreślona i niejasna redakcja przepisu art. 338 kk uniemożliwia precyzyjne ustalenie treści zawartej w nim regulacji, co stanowi naruszenie reguł prawidłowej działalności ustawodawczej, a tym samym naruszenie zasady demokratycznego państwa prawnego.

Od początku jego obowiązywania stosujące go sądy wojskowe miały problem z jego wykładnią. Świadczą o tym wyroki Sądu Najwyższego i ich uzasadnienia (sygnatury akt WK 1/12, WK 3/12, WZP 2/12). Od początku Sąd Najwyższy miał wątpliwości co do jego zgodności z Konstytucją RP, co wynika wprost z uzasadnień w/w wyroków.

W uchwale z 14 marca 2013 r. (WZP 2/12), która w zamyśle Sądu Najwyższego miała wskazywać kierunek wykładni przepisu art. 338 kk, jak i we wcześniejszych wyrokach dotyczących tego tematu przyjęto, że znamiona przestępstw

określonych w art. 338 § 1, 2 albo 3 kk mogą zostać wypełnione przez żołnierza zawodowego tylko wtedy, gdy opuszcza on swoją jednostkę lub wyznaczone miejsce przebywania albo samowolnie poza nimi pozostaje w czasie służby regulowanym w art. 60 ust.1-4 ustawy z 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (obecnie art. 275 Ustawy z 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny), a zatem w czasie, w którym był zobowiązany do wykonywania obowiązków służbowych lub pozostawania w gotowości do ich wykonywania co oznacza, że do czasu samowolnego oddalenia nie wlicza się dni i godzin wolnych od służby. Sąd Najwyższy wywiódł to z faktu, że w art. 60 ust.1-4 ustawy z 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (obecnie art. 275 Ustawy z 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny) zakreślono ramy czasu służby żołnierzy zawodowych i wskazano, iż wymiar czasu ich służby jest określony ich zadaniami służbowymi (ust.1), przy czym zadania te powinny być tak ustalone, by mogły być wykonane przez żołnierza w ramach czterdziestu godzin służby w tygodniu (ust.2), przy zapewnieniu żołnierzowi minimum jedenastu godzin nieprzerwanego odpoczynku w każdej dobie i dwudziestu czterech godzin nieprzerwanego odpoczynku w okresie siedmiodniowym (ust.3). Doprecyzowano zarazem, że wykonywanie zadań służbowych nie może przekraczać przeciętnie czterdziestu ośmiu godzin w tygodniu, w czteromiesięcznym systemie rozliczeniowym, a w zamian za czas służby przekraczający czterdzieści godzin służby w tygodniu żołnierzowi przysługuje czas wolny od służby w takim samym wymiarze (ust.2). Sąd Najwyższy ponadto wyjaśnił, że zgodnie z przepisami art. 60 ust.4 zasady uregulowane w ust.2 i 3 nie mają zastosowania do żołnierzy zawodowych, realizujących zadania o charakterze nadzwyczajnym niezbędne dla ochrony interesów państwa, w szczególności: biorących udział w zapobieganiu skutkom katastrof naturalnych lub awarii technicznych noszących znamiona klęski żywiołowej oraz w celu ich usunięcia, pełniących służby i dyżury, odbywających ćwiczenia i szkolenia poligonowe (morskie), pełniących służbę wojskowa poza granicami państwa.

W ust.5 art. 60 (obecnie ust.7 art. 275 Ustawy o obronie Ojczyzny) ustawodawca zawarł upoważnienie dla Ministra Obrony Narodowej, by w drodze rozporządzenia określił dodatkowe dni wolne od służby, rozkład czasu służby w

tygodniu, sposób udzielania czasu wolnego oraz sposób prowadzenia ewidencji czasu służby, a także okoliczności powodujące przekroczenie tygodniowego czasu służby. Powtórzył powinność ustalenia zadań służbowych zawartą w przepisie ust.2 i nakazał, by rozporządzenie tak określiło rozkład czasu służby w tygodniu, aby ustalać zadania służbowe w ramach czterdziestu godzin w pięciodniowym tygodniu służby.

Na podstawie delegacji ustawowej Minister Obrony Narodowej 26 czerwca 2008 r. wydał rozporządzenie w sprawie czasu służby żołnierzy zawodowych (Dz.U. Nr 11, poz. 786- aktualne), w którym m.in. określił soboty dodatkowymi dniami wolnymi od służby (§2) oraz uszczegółowił ustawową regulację czasu służby nakazując, by przełożeni ustalali zadania służbowe żołnierzy w sposób pozwalający na wykonywanie tych zadań w pięciodniowym tygodniu służby, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy, w dniach od poniedziałku do piątku, w godzinach od 7.30 do 15.30 (§ 4).

W ten sposób, zdaniem Sądu Najwyższego, bardzo precyzyjnie i szczegółowo określony został ramowy wzorzec czasu służby żołnierza zawodowego, w którym – poza przewidzianymi przepisami prawa wyjątkami – „zmieścić” się muszą zadania służbowe żołnierzy zawodowych. Obowiązek ich wykonywania jest zaś istotą pełnionej przez nich służby wojskowej, nie istnieją bowiem żadne inne – poza omówionymi- uregulowania prawne, które określałyby odmiennie lub rozszerzająco wymiar czasu służby żołnierzy zawodowych, niż ten przewidziany w ustawie o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (obecnie ustawa z 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny), to jest określony ich zadaniami służbowymi.

Powyższa wykładnia, nie budząca wątpliwości co do niewliczania do czasu samowolnego oddalenia dni i godzin wolnych od służby, nie wyjaśnia jednak jak należy rozumieć zapis: ”opuszcza swoją jednostkę lub wyznaczone miejsce przebywania albo samowolnie poza nimi pozostaje w wymiarze nieprzekraczającym jednorazowo 48 godzin”. Czy dwukrotne niestawienie się do służby w kolejnych dniach wyczerpuje te znamiona, czy, jak to robią niektóre sądy, należy sumować ośmiogodzinne okresy służby przez kolejne dni aż do osiągnięcia 48 godzin i oceniać przez ile co najwyżej 48 godzinnych okresów oskarżony przebywał poza służbą w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące. W pierwszym przypadku żołnierz stawałby się

podmiotem przestępstwa z art. 338 § 1 kk po 16 godzinach absencji w służbie (2 dni po 8 godzin), a w drugim dopiero po 12 dniach, a wliczając w to dni ustawowo wolne od pracy po 14 lub więcej dniach (6 dni służby po 8 godzin to 48 godzin, a do wyczerpania znamion określonych w § 1 cytowanego przepisu potrzeba co najmniej dwukrotnego samowolnego pozostawania poza jednostką w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące).

W ocenie sądu możliwe są obie te wykładnie, gdyż w omawianych orzeczeniach Sąd Najwyższy nie neguje trwałego charakteru przestępstwa samowolnego oddalenia lecz stwierdza, że „jako samowolną nieobecność żołnierza zawodowego w służbie można traktować wyłącznie te przedziały czasu, w których on tego obowiązku zaniechał” co oznacza, że do czasu samowolnego oddalenia nie wlicza się dni i godzin wolnych od służby. Wniosek z tego może być tylko taki, że cecha trwałości charakteru przestępstwa określonego w art. 338 dotyczy tylko tych okresów, w których był zobowiązany do wykonywania obowiązków służbowych lub pozostawania w gotowości do ich wykonywania. Po zakończeniu każdego z takich okresów stan bezprawności wywołany samowolnym opuszczeniem jednostki lub wyznaczonego miejsca przebywania albo samowolnego przebywania poza nią ulega zakończeniu zgodnie z treścią art. 6§1 kk który stwierdza, że czyn zabroniony uważa się za popełniony w czasie, w którym sprawca działał lub zaniechał działania, do którego był obowiązany.

Jeżeli jednak Sąd Najwyższy mianem przestępstwa trwałego określa kilkakrotne samowolne opuszczenie przez żołnierza zawodowego swojej jednostki przez kolejne dni, to nie stawiając się do służby przez kolejne 6 dni służbowych żołnierz zawodowy opuszcza swoją jednostkę na 48 godzin, a więc jego zachowanie nie wyczerpuje ustawowych znamion przestępstwa z art. 338 § 1 kk, gdyż takich, lub krótszych, okresów musi być co najmniej dwa w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące.

Powyższe wątpliwości dotyczą również § 2 i 3 art. 338 kk. O tym, że nie można jednoznacznie, w sposób nie budzący wątpliwości ustalić co oznacza 48-godzinny okres samowolnego przebywania poza jednostką była mowa powyżej. Zdaniem sądu takie same, a nawet większe wątpliwości dotyczą okresu nie dłuższego lub powyżej 7 dni, o których mowa w § 2 i 3. Czy określenie to dotyczy określonych w § 4

Rozporządzenia MON z 26 czerwca 2008 r. w sprawie czasu służby żołnierza zawodowego dni służby od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 15.30 czy innych dni, gdy żołnierz zawodowy zobowiązany jest przebywać w miejscu pełnienia służby nieprzerwalnie przez dłuższy czas np. w czasie ćwiczeń lub szkolenia poligonowego czy podróży służbowej.

Określenie „w dniach” samowolnej nieobecności żołnierza w jednostce miało swoje uzasadnienie, gdy żołnierze pełniący zasadniczą służbę wojskową z poboru mieli obowiązek ciągłego pozostawania w jednostce wojskowej lub wyznaczonym miejscu przebywania, a opuścić je mogli tylko za zezwoleniem odpowiedniego przełożonego (urlop, przepustka). Przepisy dotyczące żołnierzy zawodowych nie precyzują co oznacza jeden dzień sprzeniewierzenia się obowiązkowi pełnienia służby. W tej sytuacji treść § 2 i 3 art. 338 kk jest nieokreślona i niejasna, a wykładnia Sądu Najwyższego dotycząca tej problematyki zawarta w uzasadnieniach omówionych powyżej orzeczeń niepełna.

Wysoce niefortunna redakcja przepisu uniemożliwia jednoznaczne określenie zakresu jego stosowania. Próby wykładni tego przepisu przez SN i ich rezultat są zdaniem pytającego sądu niezadawalające. Stwierdzenie tak istotnych niejasności interpretacyjnych ma ważne znaczenie konstytucyjne. TK konsekwentnie reprezentuje stanowisko, że z wyrażonej w art. 2 Konstytucji zasady państwa prawnego wynika nakaz przestrzegania przez ustawodawcę zasad poprawnej legislacji. Nakaz ten jest funkcjonalnie związany z zasadami pewności i bezpieczeństwa prawnego oraz ochrony zaufania do państwa prawa. Zasady te mają szczególnie doniosłe znaczenie w sferze wolności i praw człowieka i obywatela. Zgodnie z art. 31 ust.3 Konstytucji ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych praw i wolności mogą być ustanawiane „tylko w ustawie”. Oznacza to nie tylko konieczność wskazania w akcie normatywnym tej rangi zakresu, w jakim konstytucyjne wolności lub prawa doznają ograniczenia. Jako naruszenie wymagań konstytucyjnych ocenić należy tak niejasne i nieprecyzyjne formułowanie przepisu, które powoduje niepewność jego adresatów co do ich praw i obowiązków. Powoduje to bowiem stworzenie nazbyt szerokich ram dla organów stosujących ten przepis, które w istocie muszą zastępować prawodawcę w zakresie tych zagadnień, które uregulował on w sposób niejasny i nieprecyzyjny.

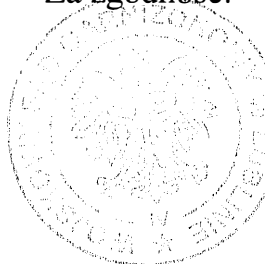
Ustawodawca nie może poprzez niejasne formułowanie tekstu przepisów pozostawiać organom mającym je stosować nadmiernej swobody przy ustalaniu w praktyce zakresu podmiotowego i przedmiotowego ograniczeń konstytucyjnych wolności i praw jednostki. Założenie to można określić ogólnie jako zasadę określoności ustawowej ingerencji w sferę konstytucyjnych wolności i praw jednostki. Kierując się tą zasadą TK reprezentuje stanowisko, że przekroczenie pewnego poziomu niejasności przepisów prawnych stanowić może samoistną przesłankę stwierdzenia ich niezgodności zarówno z przepisem wymagającym regulacji ustawowej określonej dziedziny, jak i z wyrażoną w art. 2 Konstytucji zasadą państwa prawnego.

Uzasadnia to wystąpienie z pytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego, czy tak zredagowany przepis kodeksu karnego jest zgodny z art. 2 Konstytucji RP.

Powyższe pytanie prawne jest wniesione przez Wojskowy Sąd Garnizonowy w Lublinie w związku z toczącym się przed tym sądem postępowaniem. Ocena zgodności z Konstytucją zakwestionowanego przepisu bezpośrednio wpłynie na rozstrzygnięcie w sprawie, w związku z którą zostało wystosowane pytanie prawne.

Przewodniczący /-/ podpis nieczytelny

Za zgodność:

/